

Назив предмета: Метафилозофија
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема посебног услова за овај предмет.
<p>Циљ предмета</p> <p>Докторанти треба да прошире своје знање о могућностима самотематизације мисли и језичког израза на пољу филозофије, стекну додатно знање о специјалној дисциплини насталој услед радикализације филозофске саморефлексије, уоче разлике између филозофског приступа проблемима и метафилозофског приступа филозофском мишљењу, као и да предоче себи могућности превазилажења једностраности што се указују филозофском мишљењу, уколико се оно допуни метафилозофским перспективама.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Докторанти умеју да разграниче филозофски приступ од метафилозофског, препознају карактеристике метафилозофије као дисциплине што се искључиво бави структуром и типовима филозофског мишљења, наведу начине метафилозофског описа филозофских позиција и примене одређени метафилозофски приступ (нпр. онај логичко-филозофски или систематолошки) на конкретно филозофско становиште.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p>Појам метафилозофије. Метафилозофија као радикализација филозофске саморефлексије. Разлика између филозофије и метафилозофије. Разлика између екстерног и интерног приступа у метафилозофији. Метафилозофске дисциплине: учење о погледима на свет, психологија погледа на свет, учење о мисаним формама, систематологија, логика филозофије, аксиоматика филозофирања и др.</p> <p>Организује се блок семинар у оквиру којег докторанти држе реферате на одређену метафилозофску тему.</p>
<p>Препоручена литература</p> <p>1. Apel, K.-O. (1980). <i>Transformacija filozofije</i>. Sarajevo: Veselin Masleša. 2. Brkić, J. (1982). <i>Čemu još filozofija</i>. Drugo, dopunjeno izdanje. Zagreb: Znaci. 3. Дилтај, В. (1997). <i>Суштина филозофије и други списи</i>. Београд: Плато. 4. James, W. (1909). <i>A Pluralistic Universe</i>. Hibbert Lectures at Manchester Colledge on the Present Situation in Philosophy. London, Bombay, Calcutta: Longmanns, Green & Co. 5. Kröner, F. (1970). <i>Die Anarchie der philosophischen Systeme</i>. Graz: Akademische Druck- u. Verl.-Anst. 6. Lazerowitz, M. (1964). <i>Studies in Metaphilosophy</i>. London, New York, Toronto: Routledge & Kegan Paul, General Publishing Co. Ltd. 7. Манхајм, К. (2010). <i>Карл Манхајм: 1893–1947</i>. Нови Сад: Војвођанска социолошка асоцијација, Mediterran publishing. 8. Rescher, N. (1985). <i>The Strife of Systems</i>. An Essay on the Grounds and Implications of Philosophical Diversity. Pittsburgh: University of Pittsburgh Press. 9. Smiljanić, D. (2006). <i>Philosophische Positionalität im Lichte des Perspektivismus</i>. Ein metaphilosophischer Versuch. Marburg: Tectum. 10. Smiljanić, D. (2014). Kriza filozofije i zadatak metafizofije. U: <i>Filozofska istraživanja</i> 135, sv. 3, 299–314. 11. Хајдегер, М. (1998). <i>О ствари мишљења</i>. Београд: Плато. 12. Hegel, G. W. F. (1983). <i>Jenski spisi: 1801–1807</i>. Sarajevo: Veselin Masleša.</p>

Назив предмета: Античка филозофија
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Основна намера наставе из предмета „Античка филозофија” је тематизовање фундаменталних питања, кључних ставова и носећих идеја водећих грчких филозофа, како на генералном нивоу тако и у појединачним елаборацијама. Такође, циљ овог предмета је оспособљавање студената за самостално апсолвирање и анализирање, како усмено тако и писмено, различитих фрагмената и текстова античких филозофа. Затим, омогућавање студентима постизања компетентности у процени различитих дела, узимајући притом у обзир доступне изворне радове и коментаре савремених филозофа. Коначно, циљ је утврђивање утицаја античке филозофске баштине на развој касније филозофије, и уопште на <i>weltanschauung</i> модерног човека западне цивилизације.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти докторских студија треба да стекну продубљене увиде у једну од најзначајнијих епоха у филозофији, који ће им омогућити потпуну самосталност у каснијем професионалном бављењу филозофијом.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p>Проблем почетка античке филозофије; <i>Logos</i>; <i>Physis-nomos</i>; Ступњеви сазнања и релација знања и истинитог схватања код Платона; Поимање идеја; Учење о души; <i>Dikaiosyne</i> и <i>politeia</i>; Критика и дефиниција софиста; Демијург; Аристотелова <i>аудиологија</i>; Телеологија и нужност; Теологика, <i>Dynamis-energeia</i> (и <i>entelecheia</i>), Категорије; Душа и тело; Блаженство и пријатељство; <i>Polis</i>, Логика и космологија Стое; Епикурејска терапеутика страсти и страха: <i>ataraxia</i>; Пиронова критика чулног сазнања и Енесидемова критика ума; Значај Цицерона за преношење филозофске терминологије на латински језик; Новопитагорејство и нови кинизам; Филон из Александрије; Платиново и новоплатонистичко захватање бога и поимање еманације.</p>
<p>Препоручена литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kaluđerović, Ž. (2017). <i>Rana grčka filozofija</i>. Zenica: Hijatus. 2. Furley, D. (2006). <i>The Greek Cosmologists I</i>. Cambridge: Cambridge University Press. 3. Vlastos, G. (1991). <i>Socrates, Ironist and Moral Philosopher</i>. New York: Cornell University Press. 4. Krämer, H. (1997). <i>Platonovo utemeljenje metafizike</i>. Zagreb: DEMETRA. 5. Taylor, A. E. (2011). <i>PLATO The Man and His Work</i>. New York: Dover Publications, Inc., Mineola. 6. Kaluđerović, Ž. (2018). <i>Stagiranin</i>. Sremski Karlovci · Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 7. Jaeger, W. (2018). <i>Aristoteles Grundlegung einer Geschichte seiner Entwicklung</i>. London: Forgotten Books. 8. Sedley, D., (ed.) (2004). <i>The Cambridge Companion to GREEK AND ROMAN PHILOSOPHY</i>. Cambridge: Cambridge University Press.

Назив предмета: Филозофија уметности
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема.
<p>Циљ предмета: Разумевање особености подручја филозофије уметности и проширивање знања о поуетичкој филозофији. Уочавање сличности и разлика између филозофије уметности и естетике, као и њихових подручја примене и утицаја. Студенти треба да покажу висок ниво самосталности у приступу филозофији уметности и њеним кључним представницима. Специфичност филозофије уметности упућује и на циљ који подразумева како филозофску, тако и историјску перспективу.</p>
<p>Исход предмета: Студент је способен да самостално препозна, одреди и објасни специфичности подручја филозофије уметности. Зна да наведе и прикаже најважније представнике филозофије уметности од античког до савременог доба. Студент уме филозофски да проблематизује подручје уметности и да то подручје позиционира како историјски, тако и систематски.</p>
<p>Садржај предмета Теоријска настава укључује упознавање са главним појмовима од пре-сократске филозофије до савремене филозофије, као и са фундаменталним проблемима филозофије уметности. Практична настава: вежбе - анализа изворних текстова. Теме: Шелингова филозофија уметности. Хајдегерово одређење уметничког дела. Рансијерова филозофија уметности. Делез и филозофија филма. Бењаминово схватање уметности. Филозофија филма. Филозофија музике.</p>
<p>Препоручена литература 1. Шелинг, Ф.В.Ј. (1989). <i>Филозофија уметности</i>. Београд: БИГЗ. 2. Хајдегер, М. (1996). <i>Извор уметничког дела</i>. Врбас: Слово. 3. Рансијер, Ж. (2010). <i>Еманциповани гледалац</i>. Београд: Едиција Југославија. 4. Делез, Ж. (1998). <i>Покретне слике</i>. Сремски Карловци ; Нови Сад : Издавачка књижарница Зорана Стојановића. 5. Адорно, Т. (1968). <i>Филозофија нове музике</i>. Београд: Нолит. 6. Бењамин, В. (1971) "Уметничко дело у доба своје техничке репродуктивности", у: <i>Уз критику силе</i>,. Загреб: Студентски центар свеучилишта. 7. Рајковић, М. (2018) „Уметност и стварност савремене епохе: Бењамин, Делез и Рансијер”. у: <i>Естетско и стварно</i>. Београд: Естетичко друштво Србије. 8. Рајковић, М. (2011). „Крај уметности као почетак естетике". у: <i>Естетика и образовање</i>. Београд: Естетичко друштво Србије.</p>

Назив предмета: Филозофија средњег и новог века
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема услова
<p>Циљ предмета</p> <p>Упознавање студената са савременим тенденцијама у изучавању филозофије средњег века, ренесансе и новог века. Продубљивање стеченог знања из наведених области историје филозофије. Упознавање студената са кључним савременим интерпретацијама и новим читањима наведених области историје филозофије. Оспособљавање студената за самостални филозофски рад у погледу компарације савремених и традиционалних филозофских позиција, у погледу детекције традиционалних облика мишљења у савременој филозофији, те за апликацију савремених филозофских метода у изучавању традиционалних становишта у филозофији.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студент је оспособљен за филозофску анализу и критичко промишљање филозофских становишта, појмова и проблема из области средњовековне, ренесансне и нововековне филозофије. Студент препознаје заједничке проблеме савремене и традиционалне филозофије. Студент је оспособљен да примени савремене филозофске методе у самосталном тумачењу традиционалних становишта.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Однос према традицији у савременој филозофији (критика нововековне и средњовековне филозофије). Централни појмови, питања и проблеми (логоцентризам, антропоцентризам, фоноцентризам...). Савремени филозофски методи и приступи тумачењу филозофије средњег века, ренесансе и новог века. Нова читања и интерпретације традиционалних позиција. Трагови традиције у савременим филозофским концепцијама. Потенцијали дијалога између традиционалне и савремене филозофије.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Анализа савремених текстова посвећених филозофији средњег века, ренесансе и новог века, те њихова компарација са оригиналним текстовима аутора које интерпретирају. Указивање на специфичности сваког од анализираних методских приступа.</p>
<p>Препоручена литература</p> <p>Фуко, М. (2003). <i>Херменеутика субјекта</i>. Нови Сад: Светови.</p> <p>Huserl, E. (1991). <i>Kriza evropskih nauka i transcendentalna filozofija</i>. Gornji Milanovac: Dečje novine.</p> <p>Delez, Ž. (2018). <i>Nabor: Lajbnic i barok</i>. Fedon: Beograd.</p> <p>Христо, Ј. (2016). <i>Хајдегер и Дионисије Ареопагит или О одсутву и непознавању Бога</i>. Нови Сад: Беседа.</p> <p>Heidegger, M. (2004). <i>Fenomenologija religioznog života</i>. Zagreb: Demetra.</p> <p>Eco, U. (1992). <i>Umetnost i lepo u estetici srednjeg veka</i>. Novi Sad: Svetovi.</p> <p>Aquinas, T. (1995). <i>Opuscula philosophica</i>. Zagreb: Demetra.</p> <p>Giordano, B. (2015). <i>Svrgavanje pobedonosne zveri</i>. Beograd: Fedon.</p> <p>Лок, Џ. (2013). <i>О злоупотреби речи</i>. Београд: Службени гласник.</p> <p>Leibniz, G. W. (1966). <i>Logical Papers: A Selection</i>. Oxford: Clarendon Press.</p>

Назив предмета: Трансцендентална и спекулативна филозофија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Предмет „Трансцендентална и спекулативна филозофија“ студентима докторских студија треба да омогући стицање темељних и свеобухватних знања о средишњим филозофским концепцијама које су засноване у раздобљу немачког идеализма, као и синтетички увид у проблемске токове филозофског мишљења у читавој овој епохи. Та знања треба студенте да оспособе за самосталну оријентацију у целини филозофске традиције – како према историјским темељима трансценденталног и спекулативног филозофског становишта, тако и према водећим тенденцијама савремене филозофије које су обликоване у мисаоном дијалогу са овим филозофским позицијама.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Очекује се да је студент по окончању курса стекао целовит увид у битна предметна и проблемска подручја Кантове, Фихтеове, Шелингове и Хегелове филозофије. Уме да тематизацијом појединих међу тим подручјима самостално пропитује како међусобна прожимања и различитости ових филозофских концепција, тако и њихова одношења према тежишним тачкама филозофске делатности других значајних мислилаца и покрета епохе (Јакоби, Шилер, јенски романтизам). Студент је спреман да с обзиром на мисаона становишта трансценденталне и спекулативне филозофије ступа у филозофски дијалог с античком, средњовековном и раном модерном филозофијом, али и са филозофском савременошћу. На тај начин припремљен је за потпуно самосталан научно-истраживачки рад и будуће професионално бављење филозофијом.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p>Кантова теоријска и практичка филозофија; Критика моћи суђења; Фихтеово учење о науци и практичка филозофија; Проблем јединства учења о науци; Јакобијева филозофија вере и осећаја; Шилер и Кант; Раноромантичарско критичко развијање трансценденталног филозофског становишта; Трансцендентална филозофија и филозофија природе код Шелинга; Шелингово заснивање система идентитета; Позна Шелингова филозофија; Проблем јединства Шелингове филозофске мисли; Хегелов систем филозофије.</p>
<p>Препоручена литература</p> <p>Kroner, R. (2006). <i>Von Kant bis Hegel I-II</i>. Heidelberg: Mohr Siebeck.</p> <p>Кант, И. (2019). <i>Критика чистога ума</i>. Београд: Дерета.</p> <p>Кант, И. (2019). <i>Критика практичног ума</i>. Београд: Досије студио.</p> <p>Кант, И. (2004). <i>Критика моћи суђења</i>. Београд: Дерета.</p> <p>Фихте, Ј. Г. (1974). <i>Основа цјелокупне науке о знаности</i>. Загреб: Напријед.</p> <p>Фихте, Ј. Г. (2007). <i>Учење о науци (1804)</i>. Београд: Службени гласник.</p> <p>Шелинг, Ф. В. Ј. (1986). <i>Систем трансценденталног идеализма</i>. Загреб: Напријед.</p> <p>Шелинг, Ф. В. Ј. (1985). <i>О битству слободе</i>. Загреб: ЦЕКАДЕ.</p> <p>Шелинг, Ф. В. Ј. (1996). <i>Берлинска пропедутика</i>. Загреб: Деметра.</p> <p>Хегел, Г. В. Ф. (2005). <i>Феноменологија духа</i>. Београд: Дерета.</p> <p>Хегел, Г. В. Ф. (1987). <i>Наука логике I-III</i>. Београд: БИГЗ.</p> <p>Хегел, Г. В. Ф. (1987). <i>Енциклопедија филозофских знаности</i>. Сарајево: Веселин Маслеша, Свјетлост.</p>

Назив предмета: Филозофија егзистенције
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Филозофија егзистенције има за циљ да продуби знање студената докторских студија у погледу основних стремљења, праваца и струја која се јављају након довршења класичног немачког идеализма а које носе скупни назив „филозофија егзистенције“. Циљ предмета се остварује проучавањем филозофских учења која припадају такозваној филозофији егзистенције у њиховом односу према традицији филозофије са којом се на критички начин обрачунавају, док се, са друге стране, истовремено указује на проблеме који су отворени и постављени као актуални задаци мишљења унутар саме филозофије егзистенције.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Исход предмета огледа се дубљем и темељнијем знању студената унутар подручја филозофије егзистенције као онога подручја које је отворило нове начине мишљења савремености али и филозофије уопште.</p>
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава</i></p> <p>Садржај предмета упућен је на остваривање дубљег и темељнијег знања студената унутар разнородног подручја филозофије егзистенције, подручја које се не може држати јединственим филозофским покретом. На овом курсу се у оквиру филозофије егзистенције која припада последњем повесног раздобља филозофирања обрађују следеће тематске целине: супротстављање систему, идеалистичкој концепцији ума, уз обнављање онтолошке оријентације са посебним наглашавањем значаја човековог битка, успостављање везе феноменолошке методе као својеврсне ревитализације филозофије субјективности са настојањем да се неухватљива димензија егзистенције захвати на строг филозофски начин.</p>
<p>Препоручена литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кјеркегор, С. (2002). <i>Страх и дрхтање</i>, Београд: Плато 2. Кјеркегор, С. (1988). <i>Филозофско труње</i>. Загреб; Деметра 3. Кјеркегор, С. (1988). <i>Или-или</i>, Сарајево: Веселин Маслеша 4. Хајдегер, Н. (2007). <i>Битак и време</i>. Београд: Службени гласник 5. Хајдегер, Н. (2000). <i>Шумски путеви</i>. Београд: Плато 6. Јасперс, Ј. (2000). <i>Ум и егзистенција</i>. Београд: Плато 7. Сартр., Ж-П. (1984). <i>Биће и ништавило</i>. Сарајево: Веселин Маслеша

Назив предмета: Израда и објављивање првог научног рада
Статус предмета: И (Изборни)
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
Циљ предмета Испуњавање законске обавезе која је предвиђена Законом о високом образовању. Оспособљавање за самостални научно-истраживачки и ауторски рад.
Исход предмета Публиковање израђеног научног рада у публикацијама или часописима одговарајућег научног ранга.
Садржај предмета Студијски истраживачки рад Избор одговарајуће истраживачке теме, студирање рецентне литературе и израда самога научног рада.
Препоручена литература Одабрана рецентна литература којом се апсолвира истраживачки задатак на чијој је изради конципиран научни рад.

Назив предмета: Филозофија природних наука
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема услова
<p>Циљ предмета</p> <p>Упознавање студената са савременим тенденцијама у филозофском изучавању природних наука (физике, хемије, биологије, медицине, неуронаука). Продубљивање знања о могућностима филозофске интерпретације теорија и појмова природних наука, као и о могућностима примене такве интерпретације у научним истраживањима. Оспособљавање студената за самостални филозофски рад у интердисциплинарним контекстима спрам природних наука.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студент је оспособљен за филозофску анализу и критичко промишљање основних појмова и идеја природних наука. Студент препознаје заједничке проблеме природних наука и филозофије. Студент је у стању да промишља о филозофским консеквенцама садашњих и будућих открића у природним наукама. Студент је оспособљен да примени стечена знања у конкретним интердисциплинарним истраживањима и сарадњи са научницима.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Однос филозофије и природних наука у савремености. Савремене дебате у оквиру филозофије појединачних наука. Потенцијали интердисциплинарне сарадње филозофије и природних наука. Филозофија будућности. Методолошки и концептуални проблеми као место сусрета филозофије и природних наука.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Општа интерпретативна питања природних наука (редукционизам, детерминизам, научни модели). Концептуална анализа конкретних интерпретација одабране савремене научне теорије (теорија релативности, квантна теорија, теорија еволуције).</p>
<p>Препоручена литература</p> <p>Ајнштајн, А. (2013). <i>Теорија релативности</i>. Нови Сад: Академска књига.</p> <p>Бом, Д. (1972). <i>Узрочност и случајност у савременој физици</i>. Београд: Нолит.</p> <p>Кангилем, Ж. (2017). <i>Нормално и патолошко</i>. Нови Сад: Mediterran Publishing</p> <p>Ломоносов, М. (2018). <i>Корпускуларна филозофија</i>. Нови Сад: Академска књига.</p> <p>Лурија, А. Р. (1983). <i>Основи неуропсихологије</i>. Београд: Нолит.</p> <p>Медавар, П. & Медавар, Ц. (1986). <i>Наука о животу</i>. Београд: Нолит.</p> <p>Петковић, Т. (2005). <i>Експериментална физика и спознајна теорија</i>. Загреб: Школска књига.</p> <p>Собер, Е. (2006). <i>Филозофија биологије</i>. Београд: Плато.</p> <p>Хемпел, К. (1997). <i>Филозофија природних наука</i>. Београд: Плато.</p> <p>Russell, S. J. & Norvig, P. (2011). <i>Veštačka inteligencija: Savremeni pristup</i>. Beograd: CET.</p>

Назив предмета: Практичка филозофија
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета је да студенти докторских студија у потпуности овладају самосталном анализом изворне литературе с подручја практичке филозофије те да буду у стању да сучељавају различите интерпретативне позиције заступљене у секундарној литератури. Очекује се да су студенти разумели и упознали основне појмове и проблеме практичке филозофије на нижим нивоима студија, због чега се на докторским студијама фокус усмерава на систематски захват у сложена појмовна и повесна посредовања – како међу самим моментима практичке филозофије (етика, филозофија права, филозофија економије, филозофија политике), тако и између практичке филозофије, с једне стране, и теоријске и практичке филозофије, с друге.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти самостално интерпретирају изворну литературу и сучељавају ставове различитих интерпретација заступљених у секундарној литератури. Студенти су способни да изложе сличности, разлике и међусобне односе карактеристичне за најзначајније токове практичке филозофије. Разумеју битне тачке међусобних посредовања темељних појмова етике, филозофије права, филозофије политике и филозофије економије. Познају и разумеју релације међу теоријским, практичким и поиетичким ставовима те су у стању да их контекстуализују повесно и проблемски. Оспособљени су за синтетичко захватање целине повести практичке филозофије и схватају сукус тематског поља заснивања посебних дисциплина практичке филозофије.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p>Настанак филозофије политике. Настанак етике. Настанак филозофије економије. Настанак филозофије права. Међусобни однос етике и права. Међусобни однос етике и економије. Међусобни однос етике и политике. Међусобни однос права и политике. Међусобни однос права и економије. Међусобни однос економије и политике. Практичко и теоријско. Практичко и поиетичко. Битак и требање. Легалитет и легитимитет. Место практичког феномена у филозофским системима Антикe. Место практичког феномена у филозофским системима Средњег века. Место практичког феномена у филозофским системима Новог века. Место практичког феномена у савременој филозофији. Криза практичке филозофије. Еманципација дисциплина практичке филозофије. Биоетика и етика.</p>
<p>Препоручена литература</p> <ul style="list-style-type: none"> - Перовић, М.А. (2013). <i>Филозофија морала</i>. Нови Сад: Цензура. - Перовић, М.А. (2004). <i>Практичка филозофија</i>. Нови Сад: Филозофски факултет. - Кангрга, М. (2004). <i>Етика</i>. Загреб: Голден маркетинг, Техничка књига. - Платон (2000). <i>Одбрана Сократова, Критон</i>. Београд: БИГЗ; Платон (1968). <i>Протагора, Горгија</i>. Београд: Култура; Платон (1993). <i>Држава</i>. Београд: БИГЗ. - Аристотел (1988). <i>Никомахова етика</i>. Загреб: Глобус-СНЛ; Аристотел (1988). <i>Политика</i>. Загреб: Глобус-СНЛ. - Августин (2017). <i>Исповести</i>. Ср. Карловци-Нови Сад: ИКЗС. - Макијавели (2005). <i>Владалац</i>. Београд: Дерета. - Монтескје (2011). <i>О духу закона</i>. Београд: Завод за уџбенике. - Русо (2011). <i>Друштвени уговор</i>. Београд: ИП Филип Вишњић. - Спиноза (2000). <i>Етика</i>. Загреб: Деметра. - Кант (2004). <i>Критика практичког ума</i>. Београд: Плато; Кант (2008). <i>Заснивање метафизике морала</i>. Београд: Дерета; Кант (2003). <i>Метафизика морала</i>. Ср. Карловци-Нови Сад: ИКЗС. - Хегел (1989). <i>Основне црте филозофије права</i>. Сарајево: Веселин Маслеша-Свјетлост; Хегел (1987). <i>Енциклопедија филозофијских знаности</i>. Сарајево: Веселин Маслеша-Свјетлост.

- Шопенхауер А (1986). *Свет као воља и представа 1 и 2*. Нови Сад: Матица Српска.
- Ниче, Ф (2011). *С оне стране добра и зла, Генеалогичка морала*. Београд: Дерета.
- Маркс/Енгелс (1989). *Рани радови*. Загреб: Напријед.
- Хајдегер, М. (2007). *Битак и време*. Београд: Службени гласник; Хајдегер, М. (2013). „Писмо о хуманизму“, *Путни знакови*. Београд: Плато.
- Гадамер, Х-Г (2011). *Истина и метод*. Београд: Федон.
- Сартр, Ж-П (1964). *Егзистенцијализам је хуманизам*. Сарајево: Веселин Маслеша.
- Кјеркегор, С (2017). *Или-или*. Београд: Службени гласник.
- Витгенштајн, Л (1987). *Tractatus logico-philosophicus*. Сарајево: Веселин Маслеша-Свјетлост.
- Шмит, К (2007). *Политички списи*. Загреб: Политичка култура.
- Радбрух, Г (2016). *Филозофија права*. Београд: Правни факултет.
- Келзен, Х (2007). *Чиста теорија права*. Београд: Правни факултет.
- Смит, А (1952). *Истраживање природе и узрока богатства народа 1-2*. Београд: Култура.

Назив предмета: Докторска дисертација - избор теме и преглед литературе
Статус предмета: О (Обавезни)
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
Циљ предмета Успостављање тематског оквира за израду докторске дисертације и спецификација тематског подручја и конкретних истраживачких задатака на докторској дисертацији.
Исход предмета Конкретизација тематског и истраживачког задатка у концепту припреме за израду докторске дисертације.
Садржај предмета Студијски истраживачки рад Садржај предмета је одређен филозофском дисциплином којој предвиђена тема докторске дисертације припада, као и конкретним интерпретативним могућностима које се отварају у истраживачком пољу теме дисертације.
Препоручена литература Докторант у сарадњи са ментором врши избор литературе која је предвиђена за саму профилацију концепта теме за докторску дисертацију, из одговарајуће филозофске дисциплине, као и литературе која непосредно покрива одабрану тему.

Назив предмета: Онтологија
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
<p>Циљ предмета Продубљено познавање проблема којима се бави онтологија. Оспособљавање кандидата за самостални истраживачки рад на пољу филозофског тематизовања фундаменталних појмова. Упознавање са стратегијама оспоравања онтологије и са могућностима савремене конституције филозофских проблема. Развијена свест о месту онтологије у контексту свих осталих филозофских дисциплина. Умеће докторанда да примени, односно оперативно употреби капацитете онтолошког мишљења без обзира на свој властити дисциплинарни избор – оперативна примена онтолошких појмова на терену политичке филозофије, филозофије културе, естетике, логике, епистемологије, филозофије историје итд.</p>
<p>Исход предмета Упознавање кандидата са различитим перспективама проблематизовања онтологије. Увид у тенденције развоја онтологије, али и у позиције које оспоравају могућност њене конституције као филозофске дисциплине. Филолошка обука и усвајање знања о појмовним финесима на старогрчком, латинском и старословенском језику. Спремност кандидата за истраживање савремених феномена у хоризонту меродавних појмовних оквира. Стицање способности за комуникацију између континенталне и аналитичке онтолошке традиције. Практичан рад и усвајање највиших стручних компетенција за рад на појмовној историји онтолошких појмова. Оспособљеност за самостално препознавање онтолошке појмовне инфраструктуре, односно носеће онтолошке инфраструктуре при суочавању с конкретним феноменима.</p>
<p>Садржај предмета: Подробна сазнања о обратним тенденцијама – док је континентална филозофија настала на онтолошким претпоставкама, да би савремена критика онтологије ишла у правцу етике као прве филозофије, заснивање аналитичке филозофије најпре у критици метафизичких појмова и проблема као псеудопроблема, да би савремена аналитичка онтологија била необично развијена и разграната. Античка филозофија: платонизам, неоплатонизам и аристотелизам. Онтолошко версус теолошко мишљење. Хришћанска онтологија. Модерност и онтологија – рационализам и апсолутизација свести. Оспоравања онтологије – идеализма и постидеалистичка филозофија. Онтологија у савременој филозофији. Феноменологија и фундаментална онтологија. Марксистичка критика онтологије. Структуралистичка критика онтологије. Онтологија и етика. Онтологија у хоризонту савремене политичке филозофије.</p>
<p>Препоручена литература На највишем нивоу студија литературу на предмету Онтологија прилагођавамо конкретној истраживачкој теми коју докторанди обрађују за дисертацију. Литература се такође одређује сходно знању светских језика којима се служи докторанд. Посебна пажња приликом избора литературе посвећује се равнотежи између домаће литературе писане на српском језику и литературе на страним језицима. На тај начин докторанди уједно стичу искуства како о националној традицији развоја онтологије, али у једнакој мери и водећим токовима европске и светске онтологије. Основна литература ће увек системски пратити опус класичних филозофских мислилаца, али ће такозвана секундарна литература настојати да оствари баланс између књига које су временом у филозофској јавности прихваћене као најмеродавније из појединих тема и области и савремених тумачења, тј. оних радова који најпримереније износе водеће тенденције филозофског мишљења.</p>

Назив предмета: Савремена филозофија марксизма
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
Циљ предмета Уочавање сличности и разлика између изворног и савременог марксизма путем читања и анализе изворних текстова марксистичке филозофије, те изградња властитог става о месту марксистичке филозофије у светској историји филозофије, као и њеном доприносу критици савременог друштва.
Исход предмета Оспособљеност студената докторских студија за адекватно истраживање теорија изворног и савременог марксизма у подручју филозофије и друштвене критике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Савремени марксизам: западни (Блох, Лефевр, Лукач), руски марксизам (Лењин, Деборин), критичка теорија друштва (Маркузе, Адорно, Хоркхајмер, Хабермас), праксис-филозофија, критика западног марксизма (Алтисер), марксистичка литерарна теорија (Џејмсон), савремена марксистичка критика неолиберализма (Бадју, Харви). <i>Практична настава</i> Анализа изворних текстова
Препоручена литература 1. Маркс, Карл (1978), <i>Капитал</i> , Београд, „Просвета“. 2. Маркс, Карл (1979), <i>Основи критике политичке економије</i> , Београд, „Просвета“. 3. (уред.) Драгичевић, Адолф (1978), <i>Главни радови Маркса и Енгелса</i> , Загреб, „Стварност“. 4. Блох, Ернст (1982), <i>Дух утопије</i> , Београд, „БИГЗ“. 5. Маркузе, Херберт (1983), <i>Совјетски марксизам</i> , Загреб, „Глобус“. 6. Маркузе, Херберт (1966), <i>Ум и револуција</i> , Сарајево, „Веселин Маслеша“. 7. Лукач, Ђерђ (1970), <i>Повијест и класна свијест</i> , Загреб, „Напријед“. 8. Кангрга, Милан (1980), <i>Етички проблем у дјелу Карла Маркса</i> , Београд, „Нолит“. 9. Алтисер, Л. / Балибар, Е. (1975), <i>Како читати Капитал</i> , Загреб, „Извори и токови“. 10. Џејмсон, Фредрик (1974), <i>Марксизам и форма</i> , Београд: „Нолит“. 11. Харви, Дејвид (2012), <i>Кратка историја неолиберализма</i> , Нови Сад, „Mediterran publishing“

Назив предмета: Израда и објављивање другог научног рада
Статус предмета: О (Обавезни)
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
Циљ предмета Испуњавање законске обавезе која је предвиђена Законом о високом образовању. Оспособљавање за самостални научно-истраживачки и ауторски рад.
Исход предмета Публиковање израђеног научног рада у публикацијама или часописима одговарајућег научног ранга.
Садржај предмета Студијски истраживачки рад Избор одговарајуће истраживачке теме, студирање рецентне литературе и израда самога научног рада.
Препоручена литература Одабрана рецентна литература којом се апсолвира истраживачки задатак на чијој је изради конципиран научни рад.

Назив предмета: Докторска дисертација - истраживање теме
Статус предмета: О (Обавезни)
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
Циљ предмета Темељни истраживачки рад докторанда на конципирању основне структуре докторске дисертације, на профилацији посебних одељака и тематских целина дисертације, као и писање појединих текстова из склопа тематских задатака дисертације.
Исход предмета Утврђивање основне структуре докторске дисертације, њене унутрашње раздеобе на посебна истраживачка подручја и тематске задатке.
Садржај предмета Утврђивање основне структуре докторске дисертације, њене унутрашње раздеобе на посебна истраживачка подручја и тематске задатке.
Препоручена литература У сагласности са утврђеним општим списком литературе која је утврђена за целину докторске дисертације врши се селекција литературе према конкретним истраживачким задацима.

Назив предмета: Израда и објављивање трећег научног рада
Статус предмета: И (Изборни)
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
Циљ предмета Испуњавање законске обавезе која је предвиђена Законом о високом образовању. Оспособљавање за самостални научно-истраживачки и ауторски рад.
Исход предмета Публиковање израђеног научног рада у публикацијама или часописима одговарајућег научног ранга.
Садржај предмета Студијски истраживачки рад Избор одговарајуће истраживачке теме, студирање рецентне литературе и израда самога научног рада.
Препоручена литература Одабрана рецентна литература којом се апсолвира истраживачки задатак на чијој је изради конципиран научни рад.

Назив предмета: Пријава и одбрана пријаве докторске дисертације
Статус предмета: О (Обавезни)
Број ЕСПБ: 20
Услов: Нема
Циљ предмета Прелиминарна верификација званичне пријаве докторске дисертације. Верификација се обавља одбраном пријављене докторске дисертације пред одговарајућом мериторном комисијом, коју бира Наставно-научно веће Факултета.
Исход предмета Одбрањена пријава докторске дисертације, као услов за приступање писању докторске дисертације.
Садржај предмета Студијски истраживачки рад Тематски разговор и одбрана концепта докторске дисертације.
Препоручена литература Литература која је предвиђена у прелиминарном опису верификоване литературе за израду докторске дисертације.

Назив предмета: Израда и објављивање четвртог научног рада
Статус предмета: О (Обавезни)
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
Циљ предмета Испуњавање законске обавезе која је предвиђена Законом о високом образовању. Оспособљавање за самостални научно-истраживачки и ауторски рад.
Исход предмета Публиковање израђеног научног рада у публикацијама или часописима одговарајућег научног ранга.
Садржај предмета Студијски истраживачки рад Избор одговарајуће истраживачке теме, студирање рецентне литературе и израда самога научног рада.
Препоручена литература Одабрана рецентна литература којом се апсолвира истраживачки задатак на чијој је изради конципиран научни рад.

Назив предмета: Израда и одбрана докторске дисертације
Статус предмета: О (Обавезни)
Број ЕСПБ: 30
Услов: Нема
Циљ предмета Образлагање филозофске релевантности питања и проблема који су обухваћени темом докторске дисертације, као и примерености предузетог интерпретативног захвата теме.
Исход предмета Адекватно одговарање на захтеве одређене темом докторске дисертације, односно одбрана носеће тезе саме дисертације у свим њеним аспектима.
Садржај предмета Одбрана докторске дисертације одређена је филозофском дисциплином којој предвиђена тема докторске дисертације припада, као и конкретним интерпретативним могућностима које су се отвориле у истраживачком пољу теме дисертације.
Препоручена литература Докторанд користи литературу коју је у сарадњи са ментором одредио приликом испита „Докторска дисертација – избор теме и преглед литературе“ из одговарајуће филозофске дисциплине.